

GECOMBINEERDE COMMISSIE VAN 10 JUNI 2020 14.15 UUR

Voorzitter: H.E.H. van Niejenhuis (PvdA)

Aanwezig: de dames E. Akkerman (VVD), A.M.M. Schoutens (GroenLinks), A.M. Hilbers (D66), T. Moorlag (ChristenUnie) en de heren M. van der Laan (PvdA), J.P. Dijk (SP), T. van Zoelen (PvdD), H.P. Ubbens (CDA), V. Huisman (100% Groningen), A. Sijbolts (Stadspartij), M.J.H. Duit (Student & Stad), S. Kaercher (PVV)

Wethouders: de heer R. van der Schaaf (PvdA)

Namens de griffie: G.H. Mulder

B1 Initiatiefvoorstel 0 = genoeg (SP, PvdD, 26-5-2020)

00:04:46

Voorzitter: Welkom allemaal bij deze commissievergadering. Het is kwart over twee. Wij gaan beginnen met een commissievergadering met één agendapunt en dat is het initiatiefvoorstel van de SP en de Partij voor de Dieren over de huurprijzen van de sociale huurwoningen in de stad. Voordat wij daarnaartoe gaan, even een aantal procedurele zaken: ik wil even checken of degenen die digitaal aanwezig zouden zijn, dat ook daadwerkelijk zijn. Als het goed is, is dat meneer Van der Laan in ieder geval.

00:05:15

De heer Van der Laan: Aanwezig.

00:05:16

Voorzitter: Dank u wel wel, goedemiddag en ook mevrouw Akkerman van de VVD.

00:05:22

Mevrouw Akkerman: Aanwezig.

00:05:24

Voorzitter: Fijn en dan zie ik daar nog de inspreekster, daar komen we zo op, die hebben we ook al even gesproken en gezien: mevrouw Sterkman. Voordat wij naar de inhoudelijke behandeling van het voorstel gaan, wil ik nog even aan het college vragen of er mededelingen zijn. Die zijn er niet. Meneer Duit komt binnen. Neemt u plaats. Dan gaan wij beginnen met een rondvraag van de heer Dijk en de heer Rebergen over de Batch 1588, de woningversterking, en mevrouw Schoutens - u staat hier niet bij, maar u doet dat inderdaad met zijn drieën – wie mag ik het woord geven? Mevrouw Schoutens.

00:06:03

Mevrouw Schoutens: Bedankt voorzitter, graag stel ik samen met de SP en de ChristenUnie een aantal vragen over de versterking van Batch 1588 in Ten Boer. Bewoners van de Ommelandersstraat en Blinkerdlaan moeten zelf aannemers zoeken voor de versterking van hun huis. Er zijn verschillende offertes aangevraagd en na twee maanden waren deze bij bewoners binnen. De prijzen van alle aannemers lagen tienduizenden euro's hoger dan hun budget. Contracten tekenen met aannemers kon daarom niet. Er werd contact gezocht met de NCG. Na een paar weken geen reactie kreeg één van de aannemers de informatie dat een onafhankelijk bureau de offertes moest beoordelen. Deze werd als kwalitatief eerlijk beoordeeld en de NCG gaat proberen de budgetten te verhogen door bij het Rijk aan te kloppen. De bewoners weten dit alleen indirect door de aannemer,

maar hebben geen informatie gekregen van de NCG of de gemeente. Wanneer zij een reactie kunnen verwachten, is voor hen nog onduidelijk. Dan kom ik aan bij de vragen. Allereerst: is het college hiervan op de hoogte? Ten tweede: in de raadsvergadering van 22 april gaf het college aan dat als budgetten te laag uitvallen, er waar nodig bijgepast gaat worden. Uit berichten van inwoners en aannemers hebben wij echter vernomen dat dit een stuk stroever gaat. Zou het college dit kunnen toelichten? Ten derde: het inschakelen van een onafhankelijk bureau om de offertes van alle aannemers te beoordelen, getuigt van wantrouwen in uitvoerders en bewoners. Graag een toelichting van het college en een reactie op het gevoel dat dit bij bewoners kan oproepen, mede gelet op het oordeel van de Ombudsman dat het nog niet botert tussen burger en overheid in Groningen. Ten vierde: deze gang van zaken legt het bureaucratisch proces bloot waar inwoners mee te maken krijgen. Door een extra bureau in te schakelen en vooraf geen duidelijke afspraken te maken met het Rijk wordt de uitvoering vertraagd. Ziet het college mogelijkheden om bij te dragen aan versnelling van het proces om daar meer grip te krijgen? Ten vijfde: GroenLinks, SP, ChristenUnie en een aantal andere fracties hameren regelmatig op het belang van heldere communicatie met bewoners over schade en versterking. Dit bleek ook uit de input die in het kader van het lokaal plan van aanpak bij inwoners is opgehaald. Onzekerheid, onduidelijkheid kunnen dus grote gevolgen hebben voor psychisch welzijn van gedupeerden. Zou het college kunnen aangeven waarom er nog niet met bewoners is gecommuniceerd, maar bewoners via een aannemer moesten horen over het onafhankelijk bureau en de lobby richting Den Haag? Was het college hiervan op de hoogte en wat kan het college bijdragen aan zowel de communicatie als het beschikbaarstellen van het benodigde budget?

00:08:50

Voorzitter: Dank u wel, ik kijk even naar de andere partijen: heeft u nog een aanvulling? Mevrouw Moorlag, gaat uw gang.

00:08:56

Mevrouw Moorlag: Dank u wel, voorzitter. We hebben geen aanvullende vragen, maar we willen wel graag aangeven waarom we deze vraag mede indienen en ik zal dat ook namens mijn collega Peter Rebergen doen. Op 22 april hebben we al vragen gesteld over het beschikbare budget dat op basis van de ontvangen offertes ontoereikend lijkt te zijn en het college heeft toen aangegeven dat dit waar nodig bijgepast zal worden. Nu blijkt dat er een beoordeling van deze offertes moet plaatsvinden, wat voor vertraging kan zorgen en er bij het Rijk om extra budget moet worden gevraagd. We willen het college door middel van deze vragen graag gelegenheid geven om dit ook toe te lichten.

00:09:35

Voorzitter: Dank u wel, dan kijk ik nog naar de heer Dijk van de SP.

00:09:37

De heer Dijk: Voorzitter, een korte toegevoegde vraag en één opmerking: kan het college aangeven wanneer de betreffende bewoners bericht en duidelijkheid krijgen van de gemeente, maar eigenlijk liever nog van het NCG? Want daar zit het natuurlijk op. En tot slot een klein beetje actualiteit, ik zou het fijn vinden als het college in één zin of twee zinnen in zou willen gaan op de berichten die nu in de media zijn verschenen over de onenigheid - terecht wat mij betreft - tussen Groningen en het SodM over de versterkingsopgave en de nieuwe bouwnorm die daarvoor volgens het SodM gehanteerd zou moeten worden. Dank u wel.

00:10:18

Voorzitter: Gaan we naar het college: wethouder Van der Schaaf voor de beantwoording van de vragen.

00:10:23

De heer Van der Schaaf: Dank u wel. Ik probeer het kort houden, maar het vraagt wat aandacht om de beantwoording van de rondvraag goed neer te zetten, want zoals u weet zijn er binnen de aanpak versterking allerlei verschillende regelingen, dat is ook één van de problemen. Maar hier hebben we het over de regelingen die vallen onder - verder probeer ik die term te vermijden - Batch 1588. Daar zijn een aantal jaren geleden afspraken over gemaakt en uiteindelijk heeft u zelf, door nota's die we hier hebben vastgesteld, goedkeuring gegeven aan de wijze waarop we dat financieren en organiseren. Het uitgangspunt is dat de bewoners zelf in een opdrachtgeversrol komen, daarbij begeleid door met name de gemeente, en dat de financiële middelen daarvoor ter beschikking worden gesteld aan de gemeenten. En dan heb ik het over de vier gemeenten waarin deze woningen staan, deze 588 woningen, en de gemeente Groningen is daar één van. Wij lopen in Ten Boer voorop in de aanpak. Waar het op neer komt, is dat er offertes zijn uitgebracht door de aannemers op basis van de uitvraag van de bewoners, door ons begeleid, en wat wij willen voorkomen en dat is ook in het belang van de bewoners, is dat die aannemers niet overvragen, zeker omdat we aan het begin staan. Vandaar dat we ook – en dat is niet vanuit wantrouwen - goed willen checken of de bedragen kloppen, dus hebben we gevraagd of die getallen, die offertes een beetje kloppen. Dat is conform de procedure die we hebben. We hebben, al voordat de aannemers zijn geïnformeerd, de bewoners laten weten wat de procedure is, via een nieuwsbrief en ook in de bijeenkomsten die we gehad hebben. Maar blijkbaar is dat toch niet helemaal goed overgekomen, anders hadden we deze vragen niet gekregen. Het is niet zo dat wij via de aannemer naar bewoners communiceren, dat is juist vooraf wel op deze manier gebeurd. Wat wij op dit moment constateren, en daar weten de bewoners van, is dat de offertes, die we gecheckt hebben, en het beschikbare bedrag voor versterking niet met elkaar matchen. Kortom, er is meer geld nodig en de afspraak is dat op het moment dat er meer geld nodig is, wij zorgen dat dat er komt. Daar zijn twee stappen voor nodig: de ene stap is dat wij samen met onze drie bestuurlijke partners, de drie andere gemeenten waar we deze pot geld mee beheren, toestemming moeten krijgen. Dus daar moet een voorstel voor liggen. En stap twee, en dat is eigenlijk het grotere probleem waar we nu voor staan: omdat we juist het eerste project zijn in die totaal van 1588 zien we dat het totaal beschikbare budget van 420 miljoen voor al die 1588 woningen op basis van deze eerste offertes zeker niet voldoende lijkt te zijn. Dat betekent ook dat we hier als regio richting het Rijk een taak hebben en daar zijn we mee bezig. Op korte termijn hopen wij dus duidelijkheid te krijgen over het budget voor de Ommelanderstraat en de Blinkerdlaan. U heeft de vraag: wanneer kan dat duidelijk zijn. Wij hopen binnen enkele weken. In ieder geval hebben we een datum richting bewoners gecommuniceerd, waarop we hen meer duidelijkheid kunnen geven. Ik hoop dat dat ook de gewenste duidelijkheid is. Daar zetten wij ons als gemeente hard voor in. En ik denk dat het goed is dat we goed kijken naar de communicatie, want naar ons idee hebben wij bewoners op allerlei manieren hierin meegenomen en nu blijkt toch dat er informatie via de aannemer komt die de bewoners niet kenden. Dus daar moeten we kritisch naar kijken. Wat de NCG betreft, is het goed te benadrukken dat in dit geval de rol van de NCG beperkt is tot bewonersbegeleiding en dat als het gaat om de communicatie wijzelf als gemeente een belangrijke rol hebben. Dus moeten we ons deze kritiek aantrekken en zullen we daar ook op op handelen. Dat over de Ommelanderstraat en de Blinkerdlaan. Dan nog even de toegevoegde vraag van de heer Dijk over de krantenberichten omtrent het meningsverschil tussen de regio en SodM

over de nieuwe NPR. De NPR, dat is weer wat anders dan de HRA. Dat is de systematiek waarin bepaald wordt welke woningen risicovol zijn. Vervolgens ga je kijken hoe zo'n woning versterkt moet worden en dat doe je aan de hand van een NPR, dat is een bouwnorm. Die NPR verandert om de zoveel tijd. Omdat de gaswinning terugloopt, zijn de te nemen versterkende maatregelen ook steeds minder ingrijpend. SodM adviseert nu aan de minister om per 1 juli een nieuwe aangepaste NPR toe te passen en die ook gelijk van toepassing te verklaren. Dat betekent dat we in allerlei lopende processen weer met een nieuwe norm zouden moeten gaan werken. We hebben als regio aangegeven dat dat onwenselijk is. Het leidt niet tot versnelling, maar tot vertraging, tot frustratie en tot ongelijkheid. Dat hebben we aangegeven, zowel aan SodM zelf, als - belangrijker - aan de ministers. Dat heeft volgens mij ook min of meer in de media gestaan. Dat is op dit moment het gesprek dat wij als regio voeren met de ministers en dat is de achtergrond van het artikel. Dus ook de gemeente Groningen schaart zich achter of is onderdeel van deze opvatting van de regio.

00:15:56

Voorzitter: Dank u wel. Dat is dan nog best beknopt gelukt. En dan kijk ik even rond: er is geen aanvullende vraag, dan ga ik verder naar het volgende agendapunt, en dat is de bespreking van het initiatiefvoorstel. Daarbij wil ik even gezegd hebben dat er weinig spreektijd is, slechts twee minuten per fractie en ik wil jullie ook alvast vragen om wat terughoudend om te gaan met interrupties, gezien de tijd. Om drie uur zal het presidium in deze zaal vergaderen. We beginnen met mevrouw Sterkman als inspreker. Haar ingezonden brief heeft u misschien al gezien, die zit ook bij de stukken, maar mevrouw Sterkman wilde graag dit zelf aan jullie vertellen. Ga uw gang.

00:16:46

Mevrouw Sterkman: Ben ik aan de beurt?

00:16:47

Voorzitter: Ja.

00:16:48

Mevrouw Sterkman: Het probleem is; Ik heb een enorme echo. Daar zit wel twee minuten vertraging in. Kan ik nu beginnen? Dan praat ik straks door mezelf heen, dus daar word ik misschien wat zenuwachtig van. Maar goed, ik ga beginnen. Ik woon in Corpus den Hoorn en daar heb ik de wijkvernieuwing meegemaakt. ... Kan ik nu?

00:17:29

Voorzitter: Mevrouw Sterkman, ik wil u vragen om uw website even af te sluiten van de gemeente en u heeft nu het woord. Dus wij wachten even af.

00:17:49

De heer Van der Laan: Ogenblik, oh, ik begrijp het. Even zien... ja, daar ben ik weer, dank u wel. Ik woon in Corpus den Hoorn, daar heb ik de wijkvernieuwing meegemaakt en het huis waar ik in woonde werd gesloopt en daar werd een nieuw huis voor teruggebouwd. Daar woon ik nu tien jaar en in die tijd is de huur in ieder geval volgens de normen in verhouding geweest tot mijn inkomen. Ik heb er dus altijd passend gewoond. Dat gaat komende maand ineens veranderen, want dan komt de huur boven de aftoppingsgrens voor mijn situatie uit. En dan ben ik zomaar van de ene op de andere dag een dure scheefwoner. En dat terwijl er aan mijn kant niks is veranderd. Mijn inkomen is gelijkgebleven - bijstandsniveau bleef bijstandsniveau - en mijn gezinssamenstelling is gelijkgebleven, dus de enige variabele in het verhaal is de huur. Omdat de sleutel tot de huurprijs bij de corporatie ligt, heb ik contact opgenomen met de verhuurder. Volgens het sociaal huurakkoord zou ik voor

huurbevrozing in aanmerking komen, maar Nijestee doet daar niet aan en is daar helaas ook niet bij wet toe verplicht. Nijestee doet aan maatwerk, zoals de minister heel fijn vindt en zoals, heb ik begrepen, ook B en W graag zien. Maar wat is dan maatwerk? In mijn geval komt Nijestee met de Voorzieningenwijzer en zonnepanelen en daarmee slaat Nijestee volledig de plank mis, want ik BEN een voorzieningenwijzer en ik had als eerste in de straat al zonnepanelen. Dus als ik vraag om huurbevrozing, is dat maatwerk dat mij helpt. Nee, volgens hen moet ik dan maar verhuizen. Even resumeren: mijn huis wordt gesloopt en na tien jaar wonen in het vervangende huis moet ik alsnog gaan verhuizen. Of ik word langzaam uitgerookt. Dat is het maatwerk dat ik kan krijgen. Waar het goed beschouwd op neerkomt, is dat huurders zoals ik met een echt laag inkomen wat wonen betreft dus blijkbaar vogelvrij zijn verklaard en dat wij onze koffers blijkbaar altijd maar gepakt moeten houden. Een gemeente die dergelijk huurbeleid tolereert, gaat ermee akkoord dat deze meest kwetsbaren onder haar burgers financieel klem komen te zitten, stress ervaren, ziek worden, misschien hun baan verliezen, schulden krijgen en in armoede afglijden. Zo'n gemeente vindt het blijkbaar acceptabel dat burgers als pionnen op een Monopolybord om de zoveel jaar weer langs 'Start' moeten en zich dus nooit permanent ergens kunnen vestigen en een gemeente die dat laat gebeuren zorgt niet goed voor haar inwoners. Ik roep Groningen op te laten zien dat zij wel goed voor haar inwoners zorgt. Gooi samen met de woningcorporaties het roer om. Al sinds 2013 zijn de huurders met de smalste beurs de dupe van het overheidsbeleid. Laat zien dat het anders kan, omdat het anders moet. Pleit in Den Haag voor omzetting van de verhuurdersheffing in een investeringsverplichting. Pleit ook voor een wet die uitvoering van afspraken over huurbevrozing en huurmatiging in het Sociaal Huurakkoord verplicht stelt. En stel voor dit jaar de huurverhoging vast op nul procent. En wat mij betreft niet vanwege corona, maar vanwege de oneerlijke lastenverdeling, die nu al zeven jaar juist de minst draagkrachtigen raakt, om die een halt toe te roepen. Laat Nederland zien dat Groningen er voor alle inwoners is, ook die met de allerlaagste inkomens. Neem die voortrekkersrol en roep de gemeenten en corporaties in het land op uw voorbeeld te volgen. Dank u wel.

00:21:37

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage, mevrouw Sterkman. Ik kijk even naar de commissie of er mensen zijn die u nog een vraag willen stellen over uw bijdrage. Dat lijkt niet het geval. Ik zie dat het u raakte. Dat begrijp ik ook heel goed. Ik wil u namens iedereen bedanken dat u dit persoonlijke verhaal met ons wilt delen. Ik zie inmiddels dat de heer Dijk ook een vraag aan u heeft.

00:21:59

Mevrouw Sterkman: Ja.

00:22:00

De heer Dijk: Voorzitter, ik zou graag willen vragen op welke manier de woningbouwcorporatie reageert op uw verzoek tot huurbevrozing.

00:22:08

Mevrouw Sterkman: Ik heb twee keer schriftelijk contact gehad. De eerste keer werd geantwoord met een brief dat dat niet gebeurt met argumenten die ik niet kon volgen. Die heb ik allemaal onderuitgehaald en ik heb opnieuw het verzoek gedaan. Daarna kreeg ik weer een brief dat dat niet gebeurde. Toen heb ik telefonisch contact gezocht en gevraagd om een maatwerkgesprek. Nou, daar begrepen ze de term niet eens en toen heb ik dat uitgelegd en toen kreeg ik een terugbelmoment met degene die de brief had geschreven. Die meneer had nog nooit van het Sociaal Huurakkoord - ja hij had wel van het Sociaal Huurakkoord gehoord, maar wist eigenlijk niet precies wat erin stond. Dus

ik dacht: dat komt goed, die wordt teruggefloten, want hij zou overleg hebben met een collega. Maar hij werd niet teruggefloten, dus in het tweede gesprek werd de Voorzieningswijzer genoemd en de zonnepanelen en vervolgens werd het woord doorstromen genoemd. Daarna heb ik een open briefwisseling gevoerd met de heer Bregman, de directeur van Nijestee, die gewoon precies hetzelfde blijft zeggen, en dit is de reden waarom ik mij nu tot het college wend, of in ieder geval tot de raad, excuses.

00:23:27

Voorzitter: Dank u wel. U bent welkom om de rest van de beraadslagingen bij te wonen. Uw microfoon wordt wel weer even uitgezet.

00:23:36

Mevrouw Sterkman: Prima. Dank u wel.

00:23:37

Voorzitter: Dank u wel nogmaals, en dan gaan wij over naar de behandeling van het initiatiefvoorstel. Ik wilde de indieners als laatste het woord geven om ook te kunnen reageren op de bijdragen van andere partijen. Wie mag ik dan als eerste hier het woord over geven? Mevrouw Schoutens, ga uw gang.

00:23:54

Mevrouw Schoutens: Dank voorzitter, ook dank aan de initiatiefnemers en aan de inspreker. Ik kan me voor een deel vinden in het initiatiefvoorstel van de SP en Partij voor de Dieren. Corporaties moeten kunnen investeren in betaalbaarheid, duurzaamheid en kwaliteit en ook in voldoende woningen voor mensen met beperkte financiële middelen. De kritiek op de verhuurdersheffing steunt mijn fractie daarom ook volledig: woningcorporaties en dus ook huurders, worden er mee gestraft, het belemmert corporaties om nodige investeringen te kunnen doen en de huurprijzen in bedwang te houden. We zien dan ook graag een stevige lobby richting Den Haag, samen met andere gemeenten, om die verhuurdersheffing af te schaffen of om te zetten in investeringsplicht. Wat betreft de oproep tot huurbevriezing verschilt mijn fractie echter van mening met de SP en Partij voor de Dieren. In de praktijk houden de corporaties in Groningen zich aan de huurverhoging rondom het inflatieniveau in plaats van maximaal 5,1 procent die geldt voor lage en middeninkomens. Daarnaast is een generieke maatregel zoals hier voorgesteld wordt volgens mijn fractie niet de meest effectieve oplossing. Waar nodig wordt tot nu toe maatwerk toegepast. En als reactie op de inspreker vind ik dat we zicht moeten houden op of dit wel daadwerkelijk maatwerk is. Dus dat wil ik aan het college vragen: hoe het college hier tegenaan kijkt tot nu toe. Door huurders vrij te stellen van huurverhoging die dit wel kunnen opbrengen, worden mensen die nu op een beschikbare sociale huurwoning wachten, gedupeerd. Door verminderde investeringsruimte van corporaties zou minder gebouwd kunnen worden.

00:25:27

Voorzitter: De heer Dijk wil u graag iets vragen.

00:25:29

De heer Dijk: Kan de fractie van GroenLinks aangeven met hoeveel de investeringsruimte van woningbouwcorporaties toeneemt door deze huurverhogingen?

00:25:41

Mevrouw Schoutens: Dat zou ik niet weten, meneer Dijk.

00:25:43

De heer Dijk: Voorzitter, ik stel deze vraag omdat u het niet kan weten. Ik heb het nagevraagd bij de vijf grootste woningbouwcorporaties. Drie van de vijf reageren niet en twee van die drie zeggen dat ze dat niet kunnen omdat ze het niet weten. Dus hoe komt u in vredesnaam bij het argument dat de huurverhoging nodig is om te gaan investeren in sociale woningbouw, als de woningbouwcorporaties zelf niet eens weten wat de opbrengst van huurverhoging moet zijn? En bent u het dan met mij eens dat dat gewoon een slecht argument is?

00:26:13

Mevrouw Schoutens: Voorzitter, ik denk dat de huurverhoging nu rond het inflatieniveau zit en ik vind dat om te kunnen blijven investeren, gecompenseerd mag worden voor de inflatie. En nu ga ik verder met mijn woordvoering. Daarnaast hebben corporaties hard middelen nodig om te verduurzamen en door te verduurzamen zullen energielasten in de toekomst tenminste niet de pan uit rijzen. Kortom, mijn fractie denkt dat de huidige aanpak van corporaties redelijk is.

00:26:40

De heer Dijk: Voorzitter.

00:26:40

Voorzitter: De heer Dijk.

00:26:42

De heer Dijk: Voorzitter, ik vind echt dat volksvertegenwoordigers in Groningen als het gaat om huren en woonlasten van mensen in de armste stad, één van de armste steden in Nederland, zouden moeten uitzoeken wat de opbrengst zou zijn van het verhogen van de huren. En het stelt me echt heel erg teleur - GroenLinks, u mag van mening verschillen met mij, dat vind ik prima - maar het stelt me echt ontzettend teleur in een partij als GroenLinks, waarvan we weten dat die graag links beleid voert in de stad, dat dat u dat niet uitzoekt en meer luistert naar woningbouwcorporaties dan naar de huurders en de inspreker die u nu hier hoort. En dat u zo over mijn over mijn vraag heen praat en terugkomt op inflatie; 5,1 procent is geen inflatie, dat zit er boven. A die huurverhoging zit daar allemaal boven.

00:27:26

Mevrouw Schoutens: Voorzitter, hier in Groningen houden ze zich niet aan 5,1 procent, en daarnaast ben ik ook daadwerkelijk voor maatwerk als het kwalitatief goed maatwerk is, en ik denk dat een generieke maatregel niet de meest effectieve maatregel is. Ik ga afronden. GroenLinks houdt nauwlettend in de gaten of de inkomsten van corporaties zullen worden ingezet voor kwalitatieve, betaalbare en duurzame sociale huur, dus meneer Dijk: ik zal daar zeker zicht op houden.

00:27:58

De heer Van Zoelen: Voorzitter, ik heb ook een vraag. Ik vind het toch wel erg bijzonder. Moet voor de verduurzaming van huizen een huurverhoging worden ingezet, waarbij het geld eigenlijk uit de zakken komt van mensen met weinig geld, die nu al niet die huur kunnen opbrengen? Moet het geld voor de verduurzaming van woningen niet ergens anders weggehaald worden dan daar?

00:28:20

Voorzitter: Mevrouw Schoutens.

00:28:23

Mevrouw Schoutens: Voorzitter, ik heb volgens mij al uitgelegd dat wij ook tegen de verhuurdersheffing zijn, dat die middelen ook ingezet moeten worden om te verduurzamen. Ik zeg

ook niet dat de huurverhoging het enige middel is om dit soort investeringen te doen. Ik zeg ook dat ik voor maatwerk ben en daarmee de mensen die nu in de problemen komen denk te kunnen helpen. Dus volgens mij heb ik daar wel antwoord op gegeven.

00:28:52

Voorzitter: Wie mag ik dan het woord geven uit de commissie? De heer Huisman van 100% Groningen.

00:28:57

De heer Huisman: Ja dank voorzitter, dank aan de spreker en wij bedanken ook de SP en de Partij voor de Dieren voor het indienen van dit initiatiefvoorstel. 100% Groningen ziet met lede ogen aan dat de woonlasten in onze gemeente voor veel huurders de afgelopen jaren flink is toegenomen. Groningen is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot één van de duurste gemeenten om in te wonen. Dat is een prestatie waar wij niet trots op zijn, voorzitter. Naast het feit dat de hondenbelasting in onze gemeente de hoogste is van heel Nederland, heeft het college vorig jaar ook besloten om de OZB te verhogen. De gemeentelijke belastingen blijven maar toenemen, voorzitter.

00:29:29

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Sijbolts.

00:29:33

De heer Sijbolts: Dank u, voorzitter, ik ben het ermee eens dat dat inderdaad niet fraai is van deze gemeente. Ik vraag mij dan wel af waarom de fractie van 100% Groningen afgelopen november heeft ingestemd met de begroting die het college heeft voorgesteld waarin juist al die verhogingen zijn opgenomen.

00:29:48

De heer Huisman: Ja, dat is een heel goede vraag van de heer Sijbolts. Ik zou niet een, twee, drie antwoord kunnen geven waarom wij dat precies hebben voorgesteld. Dan ga ik kijken naar het gehele plan. We vinden het jammer dat deze punten daar niet in zijn meegekomen, maar we hebben niet besloten om dan maar tegen de hele begroting te stemmen. Ik ga verder: de gemeentelijke belastingen blijven maar toenemen, voorzitter, en het einde lijkt nog lang niet in zicht. De coronacrisis raakt ons allemaal. Door de crisis zijn veel mensen bang om hun baan te verliezen en zien kleine zelfstandigen hun inkomen flink kelderen. En juist in een tijd als deze moeten wij als gemeentebestuur ervoor zorgen dat mensen met een kleine portemonnee niet nog verder in de financiële problemen komen. Dit initiatiefvoorstel doet precies dat, zeker omdat het zich focust op huurders van een sociale huurwoning. Deze mensen kunnen elk extraatje goed gebruiken en een huurverhoging van 20 of 30 euro per maand is voor deze mensen echt een financiële strop. Daarom steunen wij ook van harte dit initiatiefvoorstel. Draai de ingeplande huurverhogingen voor 2020 terug. Dank u wel.

00:30:45

Voorzitter: Dank u voor uw bijdrage. De heer Duit van Student en Stad.

00:30:52

De heer Duit: Ja, dank u wel, voorzitter, wat ons betreft een goed initiatief. Goed om in deze voor mensen onzekere tijden paal en perk te stellen aan het verhogen van huurprijzen. We zien echter wel een zeer lastige opgave omtrent een aantal particuliere verhuurders die wij inmiddels beter kennen als pandjesbazen en huisjesmelkers. Want hoe gaan we verhuurders die alles in het werk stellen om hogere huren te kunnen vragen, bewegen om de huren niet onnodig te verhogen? Ik bedoel: neem

het sjoemelen met energielabels. De goedkoopst mogelijke keuring aanvragen, foto's van een ander pand opsturen en op basis daarvan een A+-label krijgen in een huis zonder voordeur, en het ergste is: ik verzin het niet. Gelukkig is het Rijk inmiddels stappen aan het ondernemen om dit systeem te veranderen, maar toch. Of gedoe met de huismeester over onderhoud en schoonmaakkosten: er zijn voorbeelden van appartementencomplexen met jaarlijks tienduizenden euro's aan deze kosten tezamen, waar dode muizen wekenlang in een hoek van de gang weg liggen te rotten. En dan is de huismeester in kwestie niet alleen een huismeester van dat specifieke complex maar van drie of vier tegelijk. Dat moet toch lekker cashen zijn. Of wat valt te denken van het sjoemelen met WOZ-waarde. De heer Van der Laan, digitaal bij ons, noemde het vorige week al even: het snel doorverkopen van huizen met een steeds hogere verkoopprijs leidt in het huidige systeem tot een steeds hogere WOZ-waarde, vastgesteld door ons Noordelijk Belastingkantoor. Als je huizen onderling doorverkoop is het voor de eigenaren een goedkope manier om de huurprijzen op te laten lopen, en die huurprijzen worden vervolgens gebaseerd op de WOZ-waarde. Daardoor zijn er inmiddels appartementen hier in Groningen van 17 vierkante meter met een WOZ-waarde van 92.000 euro, voorzitter. Dat is 5500 euro per vierkante meter, het lijkt wel alsof we in Manhattan wonen. Voorzitter genoeg reden dus om in gesprek te gaan met deze verhuurders, al hebben wij er een hard hoofd in dat het goed gaat komen. Maar laat ze maar eens met de billen bloot gaan en uitleggen waarom deze wettelijk dan wel toegestane huurverhoging echt zo noodzakelijk is.

00:32:55

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage, meneer Duit. Anderen die ik het woord mag geven? Mevrouw Moorlag van de ChristenUnie.

00:33:02

Mevrouw Moorlag: Ja, dank u wel, voorzitter, dank aan de spreker. Het moet inderdaad niet zo zijn dat de mensen in onze gemeente in deze tijd in onzekerheid zitten of ze wel of niet in hun huis kunnen blijven. En de ChristenUnie is zich ervan bewust dat er veel mensen in onze gemeente zijn die moeite hebben met het betalen van de huur of die een grote kans hebben hiermee in de problemen te komen. Wij beseffen eveneens dat de huidige coronacrisis mensen verder in de problemen kan brengen. Beide zaken zijn betreurenswaardig en de ChristenUnie is dan ook van mening dat mensen die in financiële problemen komen door de verhoging van huren geholpen moeten worden. We denken echter dat het bevriezen van alle huren hierin niet de juiste oplossing is. Zoals het college ook al aangaf, niet alle mensen worden geraakt door de huidige crisis en daarom is er ook ruimte voor maatwerk. We willen de wethouder vragen of hij nog eens zou willen uiteenzetten wat dat maatwerk inhoudt en we sluiten ons hierin aan bij GroenLinks dat maatwerk ook echt daadwerkelijk maatwerk moet zijn. De ChristenUnie zou graag zien dat de verhuurdersheffing wordt afgeschaft en hier zetten we ons ook landelijk voor in. Als lokale partij hebben we vertrouwen in onze fractie in de Tweede Kamer en ook bij onze partijgenoten daar zijn de berichten doorgekomen dat mensen in financiële problemen komen door de huidige crisis. We hebben korte lijntjes met onze fractie in Den Haag en we zien de noodzaak dan ook niet in om als lokale partijen op die manier, zoals u voorstelt, de standpunten over te brengen. Dank u wel, voorzitter.

00:34:28

Voorzitter: De heer Dijk wil u graag een vraag stellen.

00:34:29

De heer Dijk: Voorzitter, ik zou graag van de woordvoerder van de ChristenUnie willen weten wat zij

onder maatwerk verstaat of wat er volgens de ChristenUnie onder maatwerk zou moeten worden verstaan.

00:34:42

Voorzitter: Mevrouw Moorlag.

00:34:42

Mevrouw Moorlag: Nou ja, wat wij mooi vinden, is dat mensen worden geholpen om hun financiën beter op een rij te krijgen, maar op het moment dat het echt niet meer kan en op het moment dat de prijzen zo erg gaan stijgen dat ze inderdaad niet in hun woning kunnen blijven, zijn wij het ermee eens dat er een tijdelijke bevroering van huren zouden moeten kunnen plaatsvinden.

00:35:06

De heer Dijk: Voorzitter, is dat een tijdelijke bevroering, of is dat uitstel van betaling? Want dat is nogal een wezenlijk verschil, namelijk wat woningbouwcorporaties nu zeggen dat ze weleens van plan zouden kunnen zijn om te gaan doen, maar vooralsnog nog niet gedaan hebben.

00:35:20

Mevrouw Moorlag: Ja, wij proberen ook landelijk al aandacht te krijgen dat hier meer mogelijkheden voor komen door ondersteuning vanuit het Rijk.

00:35:28

De heer Dijk: Voorzitter, mijn vraag is of u of de ChristenUnie hier lokaal vindt dat maatwerk moet zijn dat de huren bevroren worden of dat het uitstel van betaling moet zijn?

00:35:40

Mevrouw Moorlag: Wij denken dat de corporaties in staat zijn om met deze mensen te gaan kijken, wat op dat moment het juiste maatwerk is.

00:35:49

Voorzitter: Dank u wel, ik kijk ook even naar onze raadsleden die digitaal deelnemen. De heer Van der Laan, ga uw gang.

00:35:55

De heer Van der Laan: Dank u wel, voorzitter, dank ook aan de inspreker en aan de partijen die het initiatiefvoorstel hebben ingediend. De Partij van de Arbeid is voor betaalbaar wonen en de Partij van de Arbeid is er voor dat woningbouwcorporaties kunnen investeren, investeren in nieuwe huizen en in de verduurzaming van huizen. We delen dan ook de kritiek op de verhuurdersheffing uit het voorstel. Wat ons betreft wordt die verhuurdersheffing omgezet in een investeringsplicht, zodat we woningbouwcorporaties maximaal in staat stellen om te investeren in de bouw van nieuwe huizen, want die zijn op dit moment hard nodig. Bij betaalbaarheid hoort ook dat de woningbouwcorporaties terughoudend zijn met het verhogen van de huren. Wat ons betreft blijft blijven huurverhogingen daarom ook beperkt tot het inflatiepeil. Verder heeft de PvdA-fractie voorstellen gedaan tot het verder reguleren van de huurmarkt, bijvoorbeeld door het optrekken van de liberalisatiegrens, om ervoor te zorgen dat ook in de particuliere de sector de huren niet te hard stijgen. Helaas hebben we hier ook de hulp van het Rijk nodig, zoals blijkt bij veel knelpunten als het gaat om de woningmarkt. Met betrekking tot de betaalbaarheid sluit ik me aan bij hetgeen de heer Duit zei over de private woningeigenaren die door middel van speculatie huren alleen maar verder en verder laten oplopen. Daarnaast ziet de PvdA-fractie ook dat enkele mensen zijn geraakt door de coronacrisis, het is alleen wel zo dat dit voorstel geen oplossing is voor dat probleem. Mensen in loondienst worden

doorbetaald en er zijn aan de andere kant ook mensen, bijvoorbeeld zzp-ers, die in één keer hun hele inkomen verliezen. Ongeacht een huurverhoging of een huurverlaging ontstaan er dan betalingsproblemen. Het woord maatwerk is hierbij al vaak genoemd, maar waar het concreet om gaat is dat woningbouwcorporaties mensen in nood direct en acuut moeten helpen, bijvoorbeeld door het treffen van een betalingsregeling. Het college is hier ook al op ingegaan in het vragenuur en we willen het college nu vragen om een update. Hoe pakken de verschillende corporaties dit aan, leren we van elkaar en gaan we misschien nog evalueren wat we hiervan leren voor de toekomst? Dank u wel.

00:38:09

Voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Ook aan u heeft de heer Dijk een vraag.

00:38:14

De heer Dijk: Ja, voorzitter, ik constateer dat de Partij van de Arbeid überhaupt geen moeite heeft met de huurverhoging. Dat is één. En twee, een vraag vergelijkbaar met die aan mevrouw Schoutens van GroenLinks: hoe kunt u zeggen dat woningbouwcorporaties investeringsruimte nodig hebben? Weet u hoeveel zij in hun reserves hebben en weet u hoeveel zij van plan zijn de komende jaren te gaan investeren? Of heeft u werkelijk waar geen enkel idee van de cijfers? Want eerlijk gezegd, dat kunt u niet weten, want de jaarverslagen zijn er helemaal niet, dus u kunt niet weten wat de reserves zijn. U kunt er helemaal geen goede afweging in maken.

00:38:49

De heer Van der Laan: Nou hartelijk dank voor de retorische vraag, meneer Dijk. Wat ik hierop in ieder geval wil zeggen, is dat wij afspraken maken met woningbouwcorporaties over wat zij gaan investeren en ook over hun beleid omtrent de huurprijs en de huurverhoging. Dat is allemaal één plaatje als je het hebt over de financiële capaciteit van de woningbouwcorporaties. En dit betekent ook dat wanneer je aan één rad gaat draaien, namelijk de huurinkomsten, dat je niet kan verwachten dat wanneer je de huurinkomsten verlaagt, woningbouwcorporaties nog steeds in staat zijn om op dezelfde manier te kunnen investeren in nieuwe woningen in de toekomst. Dus het lijkt me eerlijk gezegd nogal logisch dat wanneer die inkomsten naar beneden gaan, de woningbouwcorporaties minder kunnen investeren, anderzijds ook...

00:39:37

Voorzitter: kMaa uw antwoord af als u wilt.

00:39:40

De heer Van der Laan: Ja, ik ben het wel met de heer Dijk eens dat het netjes geweest was wanneer de woningbouwcorporaties u daar de juiste inlichtingen en informatie over hadden verschaft. Want ik ben daar inderdaad ook benieuwd naar. Maar er is dus wel sprake van een gesloten stelsel.

00:39:57

Voorzitter: Dank u wel, de heer Van Zoelen heeft er nog een prangende vraag.

00:40:03

De heer Van Zoelen: Ja, ik heb een vraag. Ik heb die vraag ook aan GroenLinks gesteld. Vindt de PvdA dat geld voor wijkvernieuwing, leefbaarheid, energiezuinige woningen en verduurzaming moet komen uit huurverhoging, uit geld van huren die mensen op dit moment niet kunnen opbrengen? Moet dat geld niet op een andere plek gezocht worden? En is de PvdA niet met ons van mening dat nu ten tijde van de crisis die huren bevroren moeten worden en dat we moeten kijken naar andere oplossingen om die investeringen te kunnen doen?

00:40:39

De heer Van der Laan: Over het omgaan met de coronacrisis heb ik het gehad, en ik ben het in die zin met de heer Van Zoelen eens: bij voorkeur niet. Bij voorkeur zou er meer geld moeten komen uit Den Haag om die woningen betaalbaar te houden. Maar gratis geld bestaat niet en dus moeten we gezamenlijk een oplossing vinden.

00:40:55

Voorzitter: Ik geloof dat de heer Sijbolts ook nog een vraag aan u heeft. Ga uw gang, meneer Sijbolts.

00:40:58

De heer Sijbolts: Ja, dat klopt, voorzitter, want er zitten wat hiaten in het betoog van de Partij van de Arbeid. De Partij van de Arbeid is natuurlijk verantwoordelijk voor het invoeren van van de verhuurdersheffing in Den Haag en de heer van der Laan die heeft het over de financiële capaciteit van de woningbouwcorporaties: daar heeft de Partij van de Arbeid de laatste jaren ook een grote verantwoordelijkheid en is daar deels de oorzaak van.

00:41:19

Voorzitter: Kunt u tot de vraag komen?

00:41:20

De heer Sijbolts: Ja, dat kom ik zo. Het gaat om de OZB-verhogingen. Die hebben zeker invloed op wat corporaties te besteden hebben, ook het verhogen van gemeentelijke lasten. En wat mij verbaast, is dat de Eerste Kamerfractie van de Partij van de Arbeid gisteren een motie heeft ingediend...

00:41:34

Voorzitter: Meneer Sijbolts, ik val u toch even in de rede, kunt u tot de vraag komen?

00:41:37

De heer Van der Laan: En ik dat pleidooi nu niet hoor van de Partij van de Arbeid. Wil de heer Van der Laan daarop reageren?

00:41:44

De heer Van der Laan: Ja, weet u, ik vind dit eerlijk gezegd geen manier van debatteren. Als u contact wilt hebben met Eerste Kamerfractie van de Partij van de Arbeid, dan mag u dat van harte doen, maar volgens mij heeft het geen zin om hier nu op in te gaan.

00:41:57

Voorzitter: Dank u wel voor uw reactie. Wie mag ik nu het woord geven over dit initiatiefvoorstel? Mevrouw Akkerman van de VVD, ga uw gang.

00:42:04

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, voorzitter, wij hebben het initiatiefwetsvoorstel ontvangen van de SP en de Partij voor de Dieren. Dank daarvoor, ook dank aan de insprekerster om haar verhaal te delen. Op zich is dit natuurlijk een sympathiek verhaal. Als SP een Partij voor de Dieren zeggen: wij willen lasten niet verhogen, dan komt er bij ons wel iets van enthousiasme vrij en wij verwachten dan ook in de toekomst, als wij voorstellen doen om de OZB niet te verhogen voor woningen en voor bedrijven, dat we dan steun van de SP en de Partij voor de Dieren kunnen krijgen voor die voorstellen. Wat alleen anders is: bij die laatste twee gaat het om voorstellen waar wij zelf beslissingsbevoegd zijn en op dit punt is dat niet het geval, en dat vinden wij lastig. Daar komt bij dat we bij hun voorstel om de huren te bevriezen, niet zien wat dat betekent aan de kant van de

verhuurder. Ik begreep wel van de heer Dijk dat hij heeft geprobeerd iets te achterhalen. Dus ik deel wat de Partij van de Arbeid zei, dat het jammer is dat hij daar geen goed antwoord op krijgt, want op het moment dat dat niet volledig inzichtelijk is, hebben wij een voorstel voor ons liggen waar je eigenlijk niet voor kan zijn, omdat je niet weet wat de uiteindelijke consequenties zijn. Daarbij hebben de verhuurders aangegeven maatwerk toe te willen passen en de VVD-fractie is met een aantal andere fracties van mening dat maatwerk in die zin altijd beter is dan een generieke maatregel die je zou toepassen, terwijl die niet voor iedereen nodig is. En uiteraard moet dat maatwerk dan wel goed zijn.

00:43:29

De heer Dijk: Voorzitter, is de VVD dan ook voorstander van maatwerk als het gaat om OZB-belasting voor bedrijven, dat je gaat differentiëren tussen grote en kleine bedrijven? Want u bent ontzettend voor maatwerk op dit vlak, maar daar vinden we elkaar echt meteen. Dan kunnen we grote bedrijven flink belasten en kleine ondernemers wat lager belasten. Bent u daarvoor? Dat is ook maatwerk.

00:43:48

Mevrouw Akkerman: Nee, wij hebben het over maatwerk in dit verband, in dit voorstel, en dat gaat om mensen die vastlopen, waarbij we kijken: hoe kunnen we zorgen dat dat niet gebeurt? Dan zijn wij voor maatwerk.

00:43:58

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere fracties die het woord willen voeren over dit initiatiefvoorstel? Ja, ik ga naar de heer Sijbolts.

00:44:07

De heer Sijbolts: Dank u wel, voorzitter, dank ook aan de insprekerster en ik denk dat zij een hele grote groep mensen vertegenwoordigt die tegen deze problemen aanloopt. Het initiatiefvoorstel van de SP en de Partij voor de Dieren lijkt een sympathiek voorstel. We gaan er zelf als gemeenteraad niet volledig over, maar we kunnen het zeker wel adresseren. Het is algemeen bekend dat vooral in grote steden de woonlasten een te groot deel van het gezinsinkomen opslokken. En dit geldt overigens niet alleen voor de sociale huursector, maar ook voor de iets hogere inkomens die aangewezen zijn op middenhuur in de goedkope huursector. De economische gevolgen van de coronacrisis zullen dit probleem alleen maar vergroten. Het continu verhogen van de OZB in deze gemeente draagt er natuurlijk ook niet aan bij. Corporaties zullen die verhoging ook ergens van moeten betalen. De verhuurdersheffing is een extra belasting voor de corporaties die het Rijk heeft opgelegd en ook de maximum grootte van huurwoningen is een zaak van de Rijksoverheid. De corporaties geven al jaren aan dat de verhuurdersheffing hen beperkt in het doen van noodzakelijke investeringen in nieuwbouw en renovatie – en dat zien we in de gemeente Groningen ook omdat er een schreeuwend tekort is aan betaalbare huur. Wij zijn het dan ook met de indieners eens dat het in deze crisistijd beter zou zijn om de huren niet te verhogen en niet voor niets steunde onze indirecte vertegenwoordiger van de onafhankelijke senaatsfractie in de Eerste Kamer gisteren dan ook de motie van de SP, waarmee de minister werd opgeroepen om alsnog te kiezen voor een huurbevrozing. In dat verband, ik heb net bij de PvdA een interruptie gedaan, maar ik hoorde GroenLinks nu ook iets anders pleiten dan gisteren in de Eerste Kamer. De Eerste Kamerfractie steunde de motie wel, en misschien dat GroenLinks wil reageren hoe het kan dat daar een verschil in zit.

00:46:02

Voorzitter: Meneer Sijbolts, wij zitten hier in de gemeenteraad van Groningen, dus ik vind dit eerlijk gezegd...

00:46:10

De heer Sijbolts: Nou ja, het is wel gek dat partijen landelijk het één roepen en lokaal het andere.

00:46:13

Voorzitter: Daar mag u van iets van vinden, inderdaad.

00:46:20

De heer Sijbolts: Het terugdraaien van een al dit jaar gebudgetteerde huurverhoging kan mogelijk sterk ingrijpen in de bedrijfsvoering van de corporaties, maar we staan er niet meteen afwijzend tegenover. Het omzetten van de verhuurdersheffing naar een investeringsplicht, in plaats van een afdracht aan de staat, die steunen wij, maar dat is wel een zaak voor de corporaties en het Rijk. Maar de Stadspartij vindt het goed dat de SP en de Partij voor de Dieren dit aanstippen en wij steunen dat dan ook.

00:46:49

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de andere kant van de tafel: de heer Kaercher van de PVV en dan ga ik daarna naar mevrouw Hilbers.

00:46:56

De heer Kaercher: Voorzitter, dank u wel. Wij kunnen ons ook vinden in het initiatiefvoorstel van de indieners en kunnen zeggen dat ook wij vinden dat voor dit jaar nul procent genoeg is. Een jaarlijkse verhoging van de huur hoort er ons inziens gewoon bij, maar gezien de coronacrisis en de onduidelijke financiële gevolgen daarvan voor de burger vinden wij dit een goed voorstel. Voorzitter, ik ben wel benieuwd - dat kwam net even boven en misschien heb ik het gemist - maar hoe denken de indieners over volgend jaar? Volgend jaar zitten we natuurlijk nog steeds met de gevolgen van de coronacrisis en ik ben benieuwd hoe zij dan tegen de huurverhoging aankijken.

00:47:33

Voorzitter: Dank u wel. De heer Dijk.

00:47:34

De heer Dijk: Voorzitter, ik ga die vraag zometeen beantwoorden, maar ik vroeg me af: de PVV zegt nu dat een jaarlijkse huurverhoging er gewoon bijhoort. Hoezo?

00:47:47

De heer Kaercher: Volgens mij gaan alle prijzen elk jaar omhoog en dus ook de huren.

00:47:52

De heer Dijk: Voorzitter, als een soort vanzelfsprekendheid zegt de PVV hier dat de huren sowieso ieder jaar omhoog kunnen, maar daar gaan we toch met elkaar over? Daar kunnen we toch gewoon een politiek besluit over nemen, of we dat wel of niet doen? Dus zo vanzelfsprekend hoeft dat helemaal niet te zijn.

00:48:07

De heer Kaercher: Nee, dat hoeft niet vanzelfsprekend te zijn, maar de lonen gaan omhoog. We hebben te maken met inflatie en daarom denk ik dat de huren ook omhoog moeten.

00:48:16

De heer Dijk: De laagste inkomens, de tien procent laagste inkomens, zijn al ongeveer dertig jaar aan het dalen. Hoe komt u er dan bij dat de lonen omhooggaan?

00:48:25

De heer Kaercher: Daar heb ik geen antwoord op.

00:48:27

Voorzitter: Ik geloof dat de heer Huisman ook een vraag wil stellen.

00:48:32

De heer Huisman: Ja, ik ben wel benieuwd hoe de PVV aankijkt tegen het afschaffen van de verhuurdersheffing.

00:48:39

De heer Kaercher: Ook dat antwoord moet ik schuldig blijven. Ik doe deze commissie voor mijn collega en ik zit er niet heel diep inhoudelijk in, dus ik wil daar wel een antwoord op maken, maar dat kan ik hier niet geven.

00:48:49

Voorzitter: Houden we die tegoed. Dank u wel. Mevrouw Hilbers.

00:48:54

Mevrouw Hilbers: Dank voorzitter, en dank ook aan de inspreker. Door met het voorstel van huurbevrozing mee te gaan, krijgen alle huurders van gereguleerde huurwoningen wellicht ongevraagd een stukje boterham, terwijl degenen die echt getroffen zijn misschien wel een heel brood nodig hebben om de crisis door te komen. Maatwerk is tijdens deze commissie een beetje een vies woord geworden, terwijl dit, indien corporaties dat op een goede manier doen, kan zijn wat huurders die het hardst getroffen worden door de coronacrisis nodig hebben. Bij een acuut financieel probleem, zoals nu met de coronacrisis kan ontstaan, kan een afspraak over uitgestelde of gespreide betaling helpen. Generiek nu een huurverhoging niet doorvoeren, is volgens D66 geen oplossing. De verhuurdersheffing daarentegen afschaffen of omzetten naar een investeringsplicht is volgens D66 wel een gerichte, structurele oplossing. D66 vindt het namelijk van groot belang dat we tempo blijven maken met het bouwen van woningen en juist nu blijven investeren in voldoende huurwoningen met een betaalbare huur en energierekening.

00:49:57

Voorzitter: Dank u wel. Als ik het goed heb, hebben alle fracties hierover het woord kunnen voeren. Nee, dat is niet waar, meneer Ubbens van het CDA.

00:50:03

De heer Ubbens: Ja, bedankt voorzitter, bedankt indieners van dit voorstel, bedankt inspreker. Ik kan me eigenlijk volledig aansluiten bij de woordvoering van zowel de ChristenUnie als D66. Daarop aanvullend wil ik vragen aan de wethouder waarom het zo is dat de woningbouwcorporaties in Groningen er niet voor kiezen het Sociaal Huurakkoord volledig uit te voeren. Is daar niet een betere oplossing voor het maatwerk? Dat lijkt ons eigenlijk wel. Wellicht moeten we daar bij de komende afspraken met de woningbouwcorporaties maar eens over praten, of we dat niet volledig kunnen gaan overnemen.

00:50:40

Voorzitter: Dank u wel. Vanuit het college is al een pre-advies gekomen bij dit voorstel. Voelt u nog de behoefte om te reageren? Ik zou u in ieder geval willen vragen om de vraag te beantwoorden.

00:50:51

De heer Van der Laan: Ik heb heel erg de behoefte om te reageren, maar ik kijk ook naar de tijd. Ik denk dat het goed is om even stil te staan bij zowel de woorden van de inspreker als bij het idee achter het initiatiefvoorstel. Er zijn heel veel dingen gezegd door verschillende mensen die kloppen, maar laat ik er geen misstanden over bestaan: het college is, eigenlijk al sinds 2013, zowel naar buiten toe als intern en ongeacht de politieke samenstelling, zich actief aan het verzetten tegen de verhuurdersheffing. En dat wil ik hier stevig onderstrepen. Die verhuurdersheffing is eigenlijk niet uit te leggen. Buitenlanders zeggen: wat mooi dat u dat systeem in Nederland heeft met zoveel sociale huisvesting, maar als je dan zegt dat van de 12 maanden huur er twee maanden huur afgedragen wordt aan de regering, denken ze: waar zijn jullie mee bezig? We moeten er echt zo snel mogelijk van af. Ik ben het er mee eens dat aan het huurbeleid zoals we dat met elkaar hebben geformuleerd, haken en ogen zitten. Ik ben het ermee eens dat een gematigde huurontwikkeling van belang is, maar we zien dat de huursombenadering - het is een technisch verhaal - soms leidt dat mensen, al zijn het uitzonderingen, een huurverhoging van 5,1 procent voor de kiezen krijgen en dat is op macro-niveau misschien wel te rechtvaardigen, maar op individueel niveau pakt dat helemaal verkeerd uit. Het voorbeeld van de inspreker sluit daar denk ik goed bij aan. En dat staat helemaal los van de hele coronacrisis. Daar zouden we echt op landelijk niveau naar moeten kijken, hoe dat uitpakt. En dat betekent inderdaad ook – en dat ben ik met de heer Ubbens eens - dat lokale corporaties daar goed naar moeten kijken. Ik weet niet hoe het precies staat met het uitvoeren van het Sociaal Huurakkoord door onze Groningse corporaties, maar het lijkt mij uitstekend dat we daarover spreken in een volgend overleg. Als je kijkt naar de relatie met de coronacrisis, dan ben ik het eens met iedereen die zegt dat op het moment dat je de huurders die daar het meest door getroffen worden wilt helpen en dat een generieke huurverhoging of -verlaging eigenlijk geen heel effectief middel is, dat we echt naar maatwerk toe moeten. Er zijn ook een aantal vragen gesteld over hoe dat er nu uitziet. Nou, de meeste corporaties in Groningen - daar heb ik me van verzekerd voor de crisis, maar ook tijdens de crisis - zijn actief bezig om te kijken of er een huurachterstand ontstaat, of mensen in de problemen komen, er zijn betalingsregelingen aangeboden of opschorting van betalingen voor zowel individuele huurders als in sommige gevallen voor bedrijfspanden. We zien inderdaad dat daar veel vraag naar is. In totaal hebben zo'n 150 huurders van Groningse corporaties een aanvraag gedaan. We zien dat dat vooral doelgroepen zijn als zzp-ers en ondernemers die met een stevige inkomensval te maken hebben en in de problemen komen. We blijven dat volgen, we zitten er bovenop om te zorgen dat de corporaties dat op een goede en sociale manier doen. En dat is wat mij betreft meer dan alleen maar uitstel van betaling, want dat zal - zeker als de crisis wat langer gaat duren, en dat doet die waarschijnlijk - niet zoveel effect hebben. En tot slot is er de Voorzieningswijzer, die kwam al even voorbij. Het is niet voor iedereen een oplossing, maar we hebben die nu versneld ingevoerd en dat helpt mensen echt.

00:54:08

Voorzitter: Dank u wel voor uw reactie. Ik wil mij gezien de tijd en ook de vele interrupties die al hebben plaatsgevonden, richting de initiatiefnemers beperken tot twee vragen en de eerste is of dit voorstel aanpassing gaat krijgen op basis van wat hier besproken is. De tweede vraag is of dit op de vierentwintigste zou moeten worden ingediend bij de raad om te bespreken of dat dat op een ander moment moet. De heer Van Zoelen, wilt u als eerste reageren?

00:54:34

De heer Van Zoelen: Wat mij betreft streven we naar een huurverlaging ieder jaar. We zien over de hele linie dat woningen steeds duurder worden, ook sociale huurwoningen. Dus wat mij betreft blijft dit onaangepast en dienen we dat in – en bekennen we ook kleur – en gaan we niet de investeringen voor duurzaamheid bij mensen halen die dat gewoon niet kunnen betalen op dit moment. Wat betreft het maatwerk vind ik het raar dat maatwerk dat nu al bestaat voor mensen die in schulden geraken, wordt ingezet voor dit specifieke probleem tijdens de coronacrisis. We zien dat mensen gaan vastlopen op Kafkaëske toestanden, waarbij ze van het kastje naar de muur worden gestuurd. Dus wat mij betreft gaan we dit in de raad bespreken.

00:55:19

Voorzitter: Helder. Dank u wel. Meneer Dijk.

00:55:21

De heer Dijk: Ja, voorzitter, ik snap dat u in tijdnood zit, maar het zal mij worst wezen, we kunnen hier tot kwart over drie zitten en ik vind dat dit initiatiefvoorstel het behoeft om de antwoorden en de reacties van andere partijen te beantwoorden. Dus ik ga daar even rustig bij langs.

00:55:34

Voorzitter: Ik val u even in de rede. Ik zit niet in tijdnood. Ik probeer namens u allen hier deze vergadering in goede banen te leiden en ook u bent onderdeel van die vergadering en u bent ook één van de sprekers die al veel aan het woord is geweest. Dus ik wil u toch vragen enigszins te matigen in uw bijdrage.

00:55:52

De heer Dijk: Ja, voorzitter, ik ga erbij langs. Voorzitter, in de Eerste Kamer is twee keer gestemd over het bevriezen van de huren. Twee keer voert de minister het niet uit. In de Tweede Kamer komt het op een aantal stemmen neer en Groningen is de stad, de gemeente met trotse volkshuisvesting, een lange traditie. Juist wij zouden voorop moet lopen. Juist Groningen, van oudsher een linkse stad, zou hierin voorop moeten lopen. En voorzitter, ik heb de overtreffende trap van het maatwerkargument gehoord. Dat is maatwerk wat ook echt maatwerk moet zijn. Voorzitter, ik kan u vertellen, we hadden gisteren een bijeenkomst - en de heer Van der Schaaf was daarbij - een digitale bijeenkomst met honderd huurders en de verhalen over 5,1 procent, van mensen die in de bijstand zitten, in armoede leven, die extra ondersteuning nodig hebben en inkomen, die komen niet een paar keer voor, maar die komen aan de lopende band voor. En dat is ook niet zo gek, want het Nibud berekent voor, en dat doet het onderzoek dat bij de prestatieafspraken gedaan is ook, dat 30 procent van de huurders nu al een betalingsachterstand heeft en dat 50 procent moeite heeft met rondkomen. Voorzitter, waar we het over hebben is armoedebeleid. We hebben het nu over armoedebeleid, en - even aanhakend bij wat de PVV net beweerde - van mensen die al jarenlang de kosten hebben zien stijgen en hun inkomen hebben zien dalen. Daar gaat hier om. Zij worden bedreigd in hun bestaanszekerheid en dan verwachten zij een overheid, een links college - ja GroenLinks - een links college dat hier echt iets aan gaat doen en dat zich erin verdiept en dat uitzoekt wat de financiële stand is bij woningbouwcorporaties, hoeveel reserve er is, hoeveel de huuropbrengst dit jaar zal zijn – en dat weet u totaal niet. En dat stelt mij diep, diep teleur, want ik weet dat u linkse samenwerking zoekt met mijn partij, doe dat dan ook. Ga daarmee aan de slag, verdiep je erin, ga met huurders praten, luister naar ze in plaats van klakkeloos de argumenten over te nemen van woningbouwcorporaties. Het is echt om je te schamen, echt waar. Voorzitter, de verhuurdersheffing: hartstikke mooi, iedereen is daar tegen. Iemand die daar nu nog voor is, die heeft de afgelopen jaren

zijn kop zo diep in het zand gestoken dat het wel pijn moet doen omdat alle bloed daarheen gestroomd is. Voorzitter, de toezegging van de wethouder om op de barricaden te gaan staan, gisteren tijdens ons overleg, biedt hoop als het gaat om het afschaffen van de verhuurdersheffing. Dat is exact wat nodig is, een wethouder die met huurders en andere politieke partijen optrekt om richting Den Haag de beuk erin te gooien en die verhuurdersheffing af te schaffen, want zelfs D66 moet nu duizelig zijn van het draaien, omdat ze nu ook tegen de verhuurdersheffing zijn, fantastische vooruitgang. Ik nodig u uit om u bij de SP en deze wethouder en de huurders aan te sluiten, en dat geldt voor alle partijen. Maar wat ik u echt zou willen aanraden is om de komende tijd huurders te gaan benaderen. Zij zullen u benaderen vanuit onze kant, de huurders die wij hebben georganiseerd, zij zullen allemaal bij u langs gaan en alstublieft: luister naar hun verhalen, luister naar de manier waarop corporaties met hen omgaan, want de tijd van klakkeloos argumenten overnemen van woningbouwcorporaties is ver achter ons. We moeten daar heel kritisch op zijn. We hebben het gezien bij de schimmelwoningen. Toen had twee jaar lang de SP geen gelijk en twee jaar later kwam er terecht een aanpak van schimmelwoningen. En nu moeten de politieke partijen hier in deze gemeenteraad gaan luisteren naar de huurders in plaats van naar de woningbouwcorporaties – en wij zullen dit voorstel absoluut indien de vierentwintigste – en tot die tijd zullen heel erg veel huurders u achtervolgen met heel veel argumenten waarom de huren dit jaar en het jaar daarna absoluut niet verder moeten stijgen.

00:59:12

Voorzitter: Dank u wel voor dit beknopte en gloedvolle betoog, de heer Dijk. Ik heb uw antwoorden duidelijk gehoord en dit stuk wordt dan wat mij betreft voorgeleid voor de raad van 24 juni. Dank u wel allemaal voor uw bijdragen en een fijne dag verder.